

HEROLD GDAŃSKI

GDAŃSK

MAGAZYN RADY I PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

Ukazuje się od 1994 roku

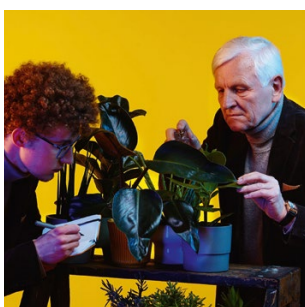
CZAS START!

ZAGŁOSUJ NA
PROJEKTY BUDŻETU
OBYWATELSKIEGO 2022

Budżet Obywatelski
GDAŃSK

**4 PAŹDZIERNIKA
RUSZA GŁOSOWANIE
NA PROJEKTY BO
2022 W GDAŃSKU. JUŻ
TERAZ MOŻNA TYPO-
WAĆ SVOICH FAWO-
RYTÓW. WSZYSTKIE
ZAKWALIFIKOWANE
PROJEKTY, WRAZ
Z NUMERAMI, ZNAJ-
DUJĄ SIĘ W ZAKŁAD-
CE „BUDŻET OBYWA-
TELSKI” NA PORTALU
GDANSK.PL. GŁOSO-
WANIE POTRWA DO
18 PAŹDZIERNIKA.**

Marta Dzierżawska

W tym roku padł rekord zgłoszeń projektów zielonych. O wyodrębnienie środków na ten cel z podstawowej puli Budżetu Obywatelskiego apelowali mieszkańcy i aktywiści. Zielony BO zakłada przede wszystkim rozwój publicznych, ogólnodostępnych miejskich terenów zieleni poprzez budowę nowych przestrzeni oraz renowację i modernizację zagospodarowania tych istniejących. Pula na Zielony Budżet Obywatelski w tym roku to 4 992 303 zł.

Kwota ponad 20 mln

Gdańszczanki i gdańszczanie w BO 2022 zgłosili wiele ciekawych pomysłów z zakresu: zdrowia, sportu

i rekreacji, edukacji, bezpieczeństwa i inwestycji drogowych. Kwota przeznaczona na tegoroczną edycję Budżetu Obywatelskiego to 20 830 669 zł.

Kto może głosować?

W Budżecie Obywatelskim mogą wziąć udział wszyscy mieszkańcy Gdańska, także dzieci i młodzież. Mogą być to osoby zameldowane na pobyt stały lub czasowy w naszym mieście, osoby dopisane w Gdańsku do rejestru wyborców lub posiadające Kartę Mieszkańca.

Jak głosować?

Głosowanie odbędzie się w formie elektronicznej, za pomocą interaktywnego formularza na stronie www.gdansk.pl. W tym roku każdy, kto posiada

Kartę Mieszkańca, będzie mógł wziąć udział w głosowaniu również za pomocą aplikacji mobilnej „Jestem z Gdańska”.

Mobilne Punkty Głosowania

Na czas trwania głosowania, między 4 a 18 października, aby jeszcze bardziej zachęcić i ułatwić gdańszczankom i gdańszczanom głosowanie, pracownicy Biura ds. Rad Dzielnic i Współpracy z Mieszkańcami organizują Mobilne Punkty Głosowania. Aby zagłosować w punkcie mobilnym, wystarczy mieć ze sobą dokument tożsamości. Wykaz wszystkich miejsc, w których można wziąć udział w głosowaniu, dostępny będzie na stronie www.gdansk.pl.

SPIS TREŚCI

- 2 Mobilny Punkt Szczepień
- 3 Gdańskie Centrum Kontakt – teraz w telefonie mieszkańców
- 4 Gdańsk gra w zielone
- 5 Mieszkańcy wybrali, miasto zrealizowało projekty
- 6 Październik miesiącem gdańskiego seniora
- 8 Przypomnienie o jesieni życia
- 9 Okiem gdańskich radnych
- 10 Po co Gdańsk odkupuje akcje Saur Neptun Gdańsk? – rozmowa z zastępcą prezydenta, Piotrem Grzelakiem
- 12 Ratusz Oruński zmienia się dla mieszkańców
- 13 Zbieranie deszczówki – sposób na suszę i powódzie w metropoliach
- 14 Pieski i kotki czekają na kochających właścicieli
Kolory lata przez cały rok
- 15 Wspominamy tych, którzy odeszli
- 16 Inauguracja Gdańskich Lekcji Obywatelskich w trakcie Tygodnia Demokracji

Mobilny Punkt Szczepień

W NASZYM MIEŚCIE PRZED NAJWIĘKSZYMI SZKOŁAMI MOŻNA SKORZYSTAĆ Z MOBILNEGO PUNKTU SZCZEPIEŃ. TO UDOGODNIENIE DLA RODZICÓW I OPIEKUNÓW, KTÓRZY CHCĄ ZASZCZEPIĆ DZIECI I MŁODZIEŻ PRZECIW COVID-19. TO TAKŻE MOŻLIWOŚĆ DLA KAŻDEJ DOROSŁEJ OSOBY, BEZ WZGLĘDU NA NARODOWOŚĆ, NA ZASZCZEPIENIE SIĘ BEZ WCZEŚNIEJSZYCH ZAPISÓW.

Olimpia Schneider

Na początku września prezydent Aleksandra Dulkiewicz zaapelowała do rodziców i opiekunów dzieci – Przed nami wszystkimi wiele wyzwań. Moim priorytetem jest bezpieczeństwo każdego dziecka, ale również pracowników szkół oraz przedszkoli. Włączcie się proszę w akcję szczepień skierowaną do uczniów gdańskich szkół. Już dziś jesteśmy jednym z liderów szczepień w skali naszego kraju. Jestem przekonana, że wynik ten może być jednak dużo wyższy dla naszego wspólnego bezpieczeństwa.

MAGAZYN RADY I PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA

Opieka merytoryczna:
Marek Boniński, Olimpia Schneider

Redaktorzy prowadzący:
Marta Formella, Patryk Rosiński

Współpraca:
Joanna Bieganska, Izabela Kozicka-Prus, Marta Dzierżawska, Olga Szelągiewicz, Katarzyna Bartosz, Grzegorz Zaleski, Roman Daszczyński / www.gdansk.pl, Rafał Szczepkowski / Unia Metropolii Polskich, Agnieszka Tomasiak / Kreatywna Pedagogika

Opracowanie graficzne, skład:
Wojciech Kamrowski

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do redagowania i skróćtoń nadesłanych tekstów

Wydawca:
Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
tel. 58 323 60 00, umg@gdansk.gda.pl
www.gdansk.pl

Fot. Grzegorz Mehning

Mobilny Punkt Szczepień będzie kursował pomiędzy największymi gdańskimi szkołami do 21 października

Kontynuacja w październiku

Z mobilnego punktu szczepień we wrześniu korzystali rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży w wieku od 12 do 17 lat. Wtedy też przyjmowali pierwszą dawkę szczepionki. W październiku w ten sam sposób będą realizowane drugie dawki szczepionek. Co ważne, jest to również możliwość dla chętnych osób dorosłych, bez względu na narodowość, by przyjąć jednodawkową szczepionkę przeciw Covid-19.

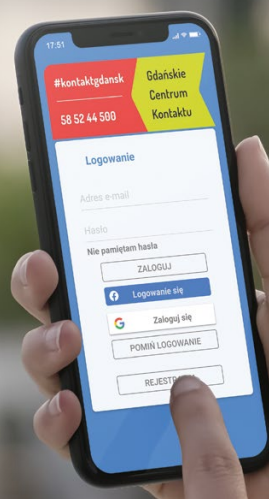
Gdzie można spotkać autobus ze szczepionkami?

Na trasie autobusu znajdą się szkoły na Chełmie, Oruni Górnej-Gdańsku Południe, Jasieniu i Ujeścisku-Łostowicach. Mobilny punkt odwiedzi również Kokoski, Piecki-Migowo, Wrzeszcz Dolny, Nowy Port, Osową oraz Zaspę Rozstaje. Szczegółowy rozkład znajduje się na stronie gdansk.pl

Objazdowy Punkt Szczepień organizowany jest w ramach Narodowego Programu Szczepień. Akcja prowadzona jest we współpracy z podmiotem leczniczym Copernicus sp. z o.o. oraz spółką Gdańskie Autobusy i Tramwaje.

GDAŃSKIE CENTRUM KONTAKTU

- TERAZ W TELEFONIE MIESZKAŃCÓW

CHCESZ ZGŁOSIĆ PROBLEM W TWOJEJ DZIELNICY? WIDZISZ AWARIĘ LUB CHCESZ ZGŁOSIĆ SUGESTIĘ? MOŻESZ TO ZROBIĆ ZA POŚREDNICTWEM NOWEJ APLIKACJI MOBILNEJ – GDAŃSKIE CENTRUM KONTAKTU – DOSTĘPNEJ NA SMARTFONY Z SYSTEMEM IOS I ANDROID.

Store pod nazwą „Gdańskie Centrum Kontaktu”) i jest bezpłatne. Narzędzie jest w pełni zintegrowane z obecnie wykorzystywanym systemem informatycznym w Gdańskim Centrum Kontaktu, dzięki czemu wszystkie zgłoszenia wymagające interwencji służb, są sprawnie przekazywane do urzędu i właściwych jednostek.

możliwości podjęcia działań przez służby miejskie oraz właściwości działania. Zgłoszenia kierowane są do dalszej obsługi przez właściwych pracowników merytorycznych m.in. Gdańskiego Zarządu Dróg i Zieleni, Gdańskich Nieruchomości, czy Straży Miejskiej. Po zrealizowaniu zgłoszenia pracownik właściwej jednostki, zamyka zgłoszenie w systemie, udzielając odpowiedzi zgłaszającemu i zmieniając status zgłoszenia na „zamknięte”.

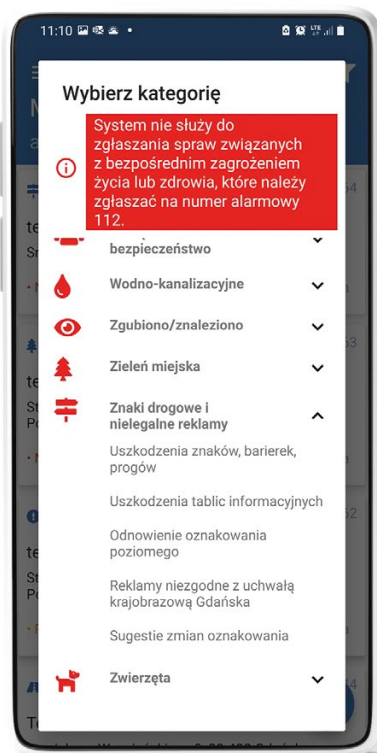
Olimpia Schneider

Aplikacja daje możliwość szybkiego zgłoszenia sprawy wymagającej interwencji służb, dokładnego wskazania lokalizacji na mapie i załączenia zdjęć oraz podglądu stanu realizacji zgłoszeń w swoim telefonie. Nowy kanał kontaktu zastąpił tym samym Mapę Porządku.

– Oddajemy mieszkańcom nowe narzędzie. Widząc, jak chętnie korzystają z Gdańskiego Centrum Kontaktu, postanowiliśmy ułatwić drogę przesyłania informacji. Nowa aplikacja to szybki i łatwy sposób na zgłaszanie usterek i problemów. Teraz wystarczy ściągnąć ją na telefon i w ten sposób przelać zgłoszenie. Następnie będzie można również zobaczyć, jak zgłoszona sprawa została rozwiązana – opowiada o funkcjonalności Aleksandra Dulikiewicz, prezydent Gdańska.

Jak działa aplikacja?

Rozwiązanie działa w wersji przeglądarkowej, dostępnej z poziomu komputera, jak i w formie aplikacji mobilnej na smartfony (dostępnej w sklepach Google Play i App

Co dalej z moim zgłoszeniem?

Sprawy kierowane do GCK podlegają weryfikacji przez pracownika pod kątem pilności interwencji,

Dzięki aplikacji możesz:

- zgłaszać problemy wymagające interwencji służb, takie jak: awarie, wyrwy w drogach, sugestie zmian organizacji ruchu,
- sprawdzać etap realizacji i sposób rozwiązania sprawy.

Dzięki aplikacji miasto może:

- szybko i skutecznie reagować na informacje o ważnych problemach,
- nadzorować proces obsługi zgłoszeń,
- informować mieszkańców o załatwieniu zgłaszanych spraw.

To już trzy lata!

Gdańskie Centrum Kontaktu powstało we wrześniu 2018 roku, obsługując z miesiąca na miesiąc coraz większą liczbę mieszkańców. Liczba spraw, z którymi kontaktowali się klienci, wzrosła z poziomu 60 tys. w 2019 r. do poziomu ponad 110 tys. w roku 2020. Od uruchomienia GCK liczba spraw, która trafiła do centrum, przekroczyła już ćwierć miliona.

ZIELEŃ – TO PIERWSZA Z GDAŃSKICH REWOLUCJI. NA MAPIE POJAWI SIĘ NOWY PARK NA POŁUDNIU GDAŃSKA O POWIERZCHNI 77HA, KTÓRY BĘDZIE TWORZONY PRZY UDZIALE MIESZKAŃCÓW. ZMIENIŁY SIĘ TAKŻE PRZEPISY W SPRAWIE NASADZEŃ I CORAZ WIĘCEJ FUNDUSZY PRZEZNACZONYCH BĘDZIE NA ZIELEŃ W MIEŚCIE.

Fot. Dominik Paszliński

Joanna Bieganowska

– Solidarność z przyszłymi pokoleniami to nie tylko puste hasło. To zobowiązanie wobec naszych dzieci i wnuków. Zmieniamy myślenie o podejściu do środowiska w całej Polsce. Także w Gdańsku będzie jeszcze więcej zieleni, miejskie budynki będą bardziej energooszczędne, a komunikacja miejska docelowo zeroemisyjna. Pandemia dużo zmieniła w podejściu mieszkańców miast do terenów rekreacyjnych, a my, jako samorządowcy za tymi zmianami musimy nadążyć. Już teraz mogę zapowiedzieć kolejne rewolucyjne zmiany i propozycje – mówi Aleksandra Dulkiwicz, prezydent Gdańska. – Wprowadzamy nowe przepisy dotyczące usuwania zieleni i nasadzeń zastępczych oraz projekt utworzenia Parku Południowego, który swym zasięgiem ma objąć aż 3 dzielnice. O zaangażowaniu mieszkańców świadczy duże zainteresowanie „Zielonym Budżetem Obywatelskim”, do którego w tym roku

złożono aż 183 projekty – dodaje.

Gdańskie rewolucje. ZIELEŃ

Na południu miasta powstanie rozległy 77-hektarowy park. Nowa wizja zakłada stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej, zapewniającej mieszkańcom miejsca do wypoczynku i rekreacji. Poprzez zbudowanie zbiorników wodnych, wzmocniony zostanie również potencjał retencyjny tego obszaru.

Partycypacja mieszkańców

– Jedną z decyzji pani prezydent jest to, żeby przed przystąpieniem do procedowania planu zapytać mieszkańców dzielnic, na terenie których park będzie się znajdował, jakie są ich oczekiwania i potrzeby – mówił prof. Piotr Lorens, dyrektor Biura Architekta Miasta. Planowane konsultacje społeczne mają nakreślić, jakie potrzeby mają mieszkańcy w kontekście zieleni, rekreacji, usług czasu wolnego, jakie z tym wiążą się problemy

i mankamenty, a także jakie są na to wizje i marzenia. Warsztaty potrwać do końca roku.

Jeszcze bardziej zielony Gdańsk

Trzykrotnie może wzrosnąć liczba nasadzeń zastępczych w mieście. Zapewniają to nowe przepisy w prawie miejscowym w sprawie ochrony zieleni. Celem wprowadzanych zmian jest m.in. ujednolicenie zasad dotyczących zieleni przy inwestycjach oraz zrównoważony rozwój miasta przy jednoczesnym zachowaniu bioróżnorodności.

Zgodnie z nowym prawem, do wszystkich wniosków o usunięcie zieleni w związku z realizowaną inwestycją, wymagana będzie dokumentacja przyrodnicza. O nasadzeniach zastępczych będą decydowały różne kryteria, takie jak przepisy wynikające z ustawy, obwód drzew, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, przyczyny usunięcia, stan sanitarny tych usuwanych, a także gatunki, które je zastąpią. Liczba nasadzeń rośnie wraz ze wzrostem obwodu wycinanych roślin.

Fot. Dominik Paszliński

Miały powstać inwestycje, będzie drugi największy park w mieście

MIESZKAŃCY WYBRALI, MIASTO ZREALIZOWAŁO PROJEKTY

ATRAKCYJNE TERENY ZIELONE, MODERNIZACJE DRÓG I CHODNIKÓW CZY MIEJSCA REKREACJI I WYPOCZYNKU. GDAŃSK WCIĄŻ SIĘ ROZWIJA I ZMIENIA DZIĘKI INWESTYCJOM REALIZOWANYM W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO. NOWE MIEJSCA SĄ OGÓLNODOSTĘPNE I SPRZYJAJĄ INTEGRACJI LOKALNYCH SPOŁECZNOŚCI.

Marta Dzierżawska

Projekty Budżetu Obywatelskiego mają pozytywny wpływ na komfort życia mieszkańców.

Grill w Parku św. Barbary

Jednym z przykładów jest Park św. Barbary, który całkowicie zmienił swoje oblicze. Dzięki kolejnym edycjom i środkom z BO, ale przede wszystkim w wyniku obywatelskich starań, ten piękny, nowoczesny i funkcjonalny park zmienia się i tętni życiem. Widać to szczególnie latem, kiedy mieszkańcy Śródmieścia spędzają w nim wolny czas na świeżym powietrzu. Najnowszym elementem parku jest miejski grill z przestrzenią do wypoczynku i jedzenia. – Grill w Parku św. Barbary to projekt, który został zrealizowany w niespełna rok. Warto uczestniczyć w Budżecie Obywatelskim, bo to świetna okazja, żeby stosować nieszablonowe rozwiązania w kreowaniu

Fot. Krzysztof Wojciechowski, mat. DRMG

Najmłodszy mieszkańcy Oruni Górnej-Gdańska Południe zyskali nowoczesny plac zabaw

przestrzeni miejskiej – przekonuje Maksymilian Kieturakis, przewodniczący zarządu dzielnicy Śródmieście, wnioskodawca projektu.

W rewitalizowanym Parku św. Barbary od 2014 roku z BO powstały m.in. boisko wielofunkcyjne, place zabaw dla małych i starszych dzieci, miejsce ze stołami do gry w ping-ponga, stoły do gier planszowych, siłownia pod chmurką, oświetlenie oraz plac do ćwiczeń Street Workout.

Pole do disc golfa

Kolejnym, nowym miejscem na mapie Gdańska, sprzyjającym aktywnemu spędzaniu wolnego czasu, jest pole do gry w disc golfa. To realizacja w ramach Zielonego BO, która powstała w Parku Jaśkowej Doliny w dzielnicy Wrzeszcz Górny.

Wybudowane pole obejmuje 14 dołków, torów rozbiegowych oraz tabliczek lokalizacyjnych, tablicę z planem pola i instrukcję gry.

Aktywny zbiornik Augustowska

Mieszkańcy Oruni Górnej-Gdańska Południe w ostatnim czasie również zyskali przestrzeń, gdzie mogą aktywnie i bezpiecznie spędzać czas w otoczeniu zieleni.

Między pętlą tramwajową Łostowice-Świątokrzyżka a zbiornikiem retencyjnym Augustowska powstało boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, siłownia pod chmurką, linarium oraz oświetlenie, które poprawiło atrakcyjność rejonu i zmotywowało mieszkańców do uprawiania sportu.

Całość projektu dopełniły dwa odcinki trasy pieszo-rowerowej wzdłuż Potoku Oruńskiego wybudowane w ramach Budżetu Obywatelskiego w ubiegłych latach.

Decyzją mieszkańców

Głosowanie na projekty Budżetu Obywatelskiego 2022 rusza 4 października. To czas, kiedy mieszkańcy mają realny wpływ na rozwój Gdańska. Wybierz projekt, zgłoś, a już wkrótce całą rodziną skorzystasz z nowych udogodnień w mieście.

Fot. Krzysztof Wojciechowski, mat. DRMG

Przy zbiorniku Augustowska w ramach BO powstał atrakcyjny kompleks do zabawy, sportu i wypoczynku

PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM GDAŃSKIEGO SENIORA

GDAŃSKIE DNI SENIORA TO PRZEDSIĘWZIĘCIE ADRESOWANE DO SENIOREK I SENIORÓW JUŻ OD 2012 ROKU. JEST ONO ORGANIZOWANE Z OKAZJI MIĘDZYNARODOWEGO DNIA OSÓB STARSZYCH PRZYPADAJĄCEGO 1 PAŹDZIERNIKA, A OGŁOSZONE PRZEZ ONZ W 1999 ROKU. ZE WZGLĘDU NA UTRZYMUJĄCE SIĘ OBOSTRZENIA, OFERTA TEGO-ROCZNYCH DNI SENIORA PRZYGOTOWANA JEST ZARÓWNO W FORMULE TRADYCYJNEJ, JAK I W PRZESTRZENI CYFROWEJ.

Patryk Rosiński

Gdańscy seniorzy są aktywni, działają na rzecz lokalnej społeczności, uczestniczą w życiu miasta. Po raz kolejny z myślą o nich przygotowano bogatą ofertę atrakcji i wydarzeń. Co istotne, sami są współautorami niektórych z nich. W programie m.in. Parada Seniorów, Gala Benefisu Dojrzałości, Konkurs Aktywni Seniorzy, Festiwal Aktywności i Pracy, spotkania informacyjne, zwiedzania i warsztaty.

Parada Seniorów

Tegoroczne obchody rozpocznie Parada Seniorów, która wraca po rocznej przerwie i przejdzie ulicami Gdańska już po raz trzeci. W piątek, 1 października o godz. 11.00 ruszy spod fontanny Neptuna, a jej uczestnicy

przejdą do Parku św. Barbary, gdzie odbędzie się piknik z poczęstunkiem. Rejestracja uczestników indywidualnych będzie możliwa przy Neptunie od godz. 10.00.

Gala Benefisu Dojrzałości

W tym roku po raz piąty rozstrzygnięty został konkurs poetycki dla seniorów, w którym wybrano 7 najlepszych utworów. Podczas Koncertu Galowego nagrodzone utwory wykona zespół złożony z orkiestry, solistów i wokalistów. Wydarzenie będzie częścią inauguracji Gdańskich Dni Seniora i odbędzie się w piątek, 1 października. Transmisja Gali Benefisu Dojrzałości dostępna będzie online od godz. 19.00 na www.gdansk.pl.

Gala Aktywności Senioralnych

W czwartek, 21 października o godz. 17.00 w kościele św. Jana podsumowana zostanie Olimpiada Wiedzy Obywatelskiej im. Pawła Adamowicza „Senior Obywatel”. Podczas gali wręczone zostaną nagrody w X edycji Konkursu Aktywni Seniorzy 2021. Celem konkursu jest nagradzanie grup, klubów, organizacji pozarządowych oraz seniorów i seniorek aktywnych na rzecz swojej grupy i społeczności lokalnej Gdańska.

Festiwal Pracy i Aktywności Seniorów

Z myślą o osobach starszych, które chciałyby pozostać aktywne

Fot. Dominik Paszliński

W bogatej ofercie wydarzeń każdy znajdzie coś dla siebie

Wydarzenia w ramach Gdańskich Dni Seniora to okazja do integracji i aktywnego spędzenia wolnego czasu

Fot. Dominik Paszński

Dla seniorów przygotowano także aktywności sportowe

zawodowo, przygotowano specjalne wydarzenie w AmberExpo. We wtorek, 26 października w strefie pracy przedstawione zostaną oferty zatrudnienia w różnych branżach i w niepełnym wymiarze czasu pracy, a także eksperckie porady, w tym konsultacje dotyczące opracowywania dokumentów rekrutacyjnych czy efektywnego poszukiwania pracy. W AmberExpo czekać będą także strefy: zdrowego stylu życia, bezpieczeństwa, informacji i wolontariatu, nowoczesnych technologii, mody i urody czy wypoczynku i kultury.

Muzeum Gdańska Seniorom

W trakcie Gdańskich Dni Seniora będzie można także skorzystać z oferty kulturalnej i poznać lepiej oddziały Muzeum Gdańska. Zorganizowane zostaną cztery kuratorskie zwiedzania, które rozpoczynać się będą o godz. 12.00:

2 października: Spacer po [historii] Wielkiej Alei. Zbiórka: na wysokości przystanku tramwajowego Brama Oliwska

7 października: zwiedzanie wystawy Dominikanie w Gdańsku. 800 lat zakonu dominikanów w Polsce. Zbiórka: na dziedzińcu Ratusza Głównego Miasta.

21 października: zwiedzanie wystawy w Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku, oddział Muzeum Gdańska. Zbiórka: przed wejściem do gmachu Poczty Polskiej.

28 października: zwiedzanie wystawy stałej w Muzeum Bursztynu, oddziale Muzeum Gdańska. Zbiórka: przed wejściem do Wielkiego Młyna. Na każde ze spotkań konieczne są zapisy telefoniczne co najmniej dzień przed wydarzeniem pod numerem: 512 418 752.

Cykliczne wydarzenia przez cały miesiąc

W październiku, z myślą o seniorach, organizowane będą także wydarzenia cykliczne, które odbywać się będą na terenie całego miasta. Dla osób starszych, które chciałyby zwiększyć swoją aktywność fizyczną, przygotowano zostały dwie propozycje: Gimnastyka dla Seniora oraz Zumba Gold, które odbywać się będą zarówno w plenerze, jak i w domowym zaciszu, dzięki zajęciom online. Szczegóły na stronie www.aktywusiewgdansku.pl.

W każdy piątek października dostępne będą także dwie ścieżki tematyczne w gdańskim Ogrodzie Zoologicznym: „Najstarsi mieszkańcy ZOO i ich historie – spacer z edukatorem” lub „ZOO od kuchni – kulisy przygotowywania posiłków dla zwierząt”. Zajęcia rozpoczynać się będą o godz. 9.30. Zapisy możliwe pod numerem: 58 552 00 41 lub mailowo: edukacja@zoo.gda.pl. Gdańska Galeria Miejska organizować będzie warsztaty ceramiczne i graficzne dla seniorów. Zajęcia będą odbywać się w każdy wtorek

w godz. 11.00–13.00 w Pracowni Artystycznej GGM (ul. Grobla 1/2). Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” przy ul. Hożej 4 w Gdańsku w każdy czwartek, w godz. 9.30–12.00 zaprasza do udziału w spacerach z kijkami Nordic Walking. Gdański Archipelag Kultury przygotował także propozycje dla seniorów w każdym ze swoich dzielnicowych oddziałów. Szczegóły dostępne na stronie www.gak.gda.pl. Szczegóły dotyczące Gdańskich Dni Seniora 2021 dostępne są także pod adresem: www.gdansk.pl/seniorzy

Kochane Seniorki, kochani Seniorzy, z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych życzę Wam, abyście wciąż mieli tyle zdrowia i energii, aby spełniać i realizować swoje marzenia. Niech otaczają Was najbliżsi, a codzienność będzie wolna od trosk. Niezmiennie dziękujemy za Waszą obecność, wsparcie i dzielenie się doświadczeniem. Ufamy, że wciąż będziecie aktywnie uczestniczyć w życiu miasta.

PRZYPOMNIENIE O JESIENI ŻYCIA

PEWNA PANI, LAT 87, DAŁA SIĘ OSZUKAĆ „NA WNUCZKA”. STRACIŁA OSZCZĘDNOŚCI ŻYCIA, TRZYMANE NA CZARNAJĄ GODZINĘ. NAJPIERW TELEFON OD „WNUCZKA” W NAJGŁĘBSZYM POTRZEBIE, POTEM WIZYTA JEGO ZAUFANEGO KOLEGI. CIOCIA PRZEKAZAŁA PRAWIE 70 TYSIĘCY ŻŁOTYCH I TERAZ... SZUKAJ WIATRU W POLU.

Roman Daszczyński

Ktoś powie: „Jak można być tak łatwowiernym?”.

Oczywiście, że można. Prawdopodobnie oszuści znajdą na ciebie sposób, jeśli żyjesz samotnie, chcesz ufać ludziom i masz w sobie gotowość do poświęceń. Stąd też zapewne inny bardzo powszechny rodzaj oszustwa: „na patriotę”. Nie chodzi tutaj o pieniądze, ale o wyłudzenie głosu w wyborach. Jakiś polityk bulwersuje się, że polskość i wiara ojców są zagrożone, więc trzeba o nie walczyć. Jak komuś takiemu odmówić poparcia?

Okazać codzienną solidarność

W tym pokoleniu jak w soczewce skupiają się traumy, jakich dostarczyła Polsce historia XX wieku. Nasi Seniorzy i Seniorki

Fot. Dominik Paszalski

Gdańsk umożliwia mieszkańcom wiele aktywności. W czerwcu 2021 roku zorganizowano przejazd Seniorek i Seniorów trójkołowcami.

widzieli na własne oczy prawdziwie zagrożoną polskość – w młodości, naznaczonej w czasach II wojny światowej przez strach, cierpienie, śmierć i głód. Doświadczali nadziei i rozczarowań, jakie przyniosło im niemal półwiecze PRL-u, a potem czasy ustrojowej transformacji. Taki był los naszych dziadków i rodziców, a także ich znajomych. Oni żyją wśród nas. Jest coraz mniej czasu, by okazać im naszą codzienną wdzięczność i solidarność. Dopiero co, w wieku 93 lat, odszedł Ryszard Adamowicz – ojciec śp. prezydenta Pawła Adamowicza. Piękna postać, jeden z przedstawicieli dobrego, ciężko doświadczanego przez los pokolenia.

Osoby starsze i ich kapitał

Na 1 października przypada Międzynarodowy Dzień Osób Starszych. W Gdańsku od lat Seniorkom i Seniorom dedykowany jest nie ten jeden dzień, ale cały miesiąc. Symbolika ładna i dość oczywista: mówimy o jesieni życia, a który z miesięcy o tej porze roku jest piękniejszy niż październik? Jest w tym też głębszy zamysł. Miasto stara się sprostać wyzwaniom współczesności. Nasz świat się zmienia, nasze społeczeństwo jest coraz starsze. Energia, doświadczenie i obowiązkowość osób starszych są kapitałem, z którego mądre społeczeństwo potrafią korzystać. Stąd budowana od dawna miejska polityka aktywizacji społecznej Se-

niorek i Seniorów. To przykład dla nas wszystkich – by zauważać osoby starsze wokół siebie i budować z nimi pozytywne relacje, ponad pokoleniami, dla wzajemnej satysfakcji.

Złota jesień

W społeczeństwie, w którym młodość, pieniądze i sukces stały się bogiem, brak jest miejsca dla ludzi w podeszłym wieku. Są usuwani z własnych domów i przenoszeni do domów starców, odbiera się im ich prawa, traktuje jak kulę u nogi. A przecież od tego, jak są traktowani zależy nasza teraźniejszość, i nade wszystko przyszłość. Starzejemy się jako społeczeństwo. Prędzej czy później wszystkich nas czeka jesień życia. Oby złota jesień.

OKIEM GDAŃSKICH RADNYCH

Cezary Śpiewak-Dowbór

Przewodniczący Klubu Radnych
Koalicji Obywatelskiej

Jako radni Koalicji Obywatelskiej podejmujemy szereg inicjatyw związanych z nowymi nasadzeniami

drzew oraz szerszą ochroną zieleni w Gdańsku. Na sierpniowej sesji Rady Miasta Gdańska uchwaliliśmy przygotowaną przez Piotra Borawskiego, zastępcę prezydenta, uchwałę wzmacniającą ochronę drzew przy prowadzeniu inwestycji. Stawiamy w niej ogromny nacisk na zwiększenie nasadzeń zastępczych oraz bliskie ich usytuowanie względem inwestycji.

Zmiany te będą skutkowały znacznym zwiększeniem liczby drzew w Gdańsku. Sformułowaliśmy ponadto postulaty do Ministra Klimatu i Środowiska o podjęcie niezwłocznych działań mających na celu ochronę dziedzictwa przyrodniczego Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, który jest jednym z najważniejszych elementów osnowy ekologicznej Gdańska. Aby

Trójmiejski Park Krajobrazowy pozostał zielonymi płucami Trójmiasta i domem dla wielu gatunków zwierząt, konieczne jest radykalne ograniczenie wycinki drzew, za którą odpowiadają Lasy Państwowe. Konieczna jest także zmiana przez Sejm ustawy o ochronie przyrody – tak, aby wysokość kar za nielegalną wycinkę drzew miała charakter odstraszający.

Kazimierz Koralewski

Przewodniczący Klubu Radnych
Prawa i Sprawiedliwości

Gdańska Platforma Obywatelska idzie do Canossy? W komunikacie

pani prezydent Aleksandry Dulciewicz czytamy, iż wariant zakupu akcji Saur Neptun Gdańsk jest najbezpieczniejszym dla mieszkańców Gdańska, ale również dla zespołu pracowników, którzy pracują w SNG, i że ten wariant ogranicza istotne ryzyka prawne oraz organizacyjne. Włodarzom Gdańska pora już założyć włosiennice, posypać

głowy popiołem i wybrać się do Canossy, ponieważ skoro korzystne jest odkupienie udziałów w spółce wodociągowej, to skandalicznie niekorzystne jest sprzedanie udziałów w spółce ciepłowniczej GPEC. Przez lata dziesiątki milionów złotych płynęły do Paryża i do Lipska. Sprzedano bezkonkurencyjne rynki, na których nie trzeba martwić się o zbyt,

bo każdy musi kupić wodę i ogrzewanie. Na własne oczy widzimy, że miasta, które nie poszły gdańską drogą, mają równie dobrą wodę w kranach, ciepłe kaloryfery i często te media są tańsze. Niestety dziś francuska spółka ma w ręku kluczowe elementy układu wodno-kanalizacyjnego i jak widać dyktuje gdańszczanom finansowe warunki.

Beata Dunajewska

Przewodnicząca Klubu Radnych
Wszystko dla Gdańska

Kochani Seniorzy, w miesiącu, w którym tradycyjnie obchodzimy Wasze święto, w tych niezwykle trudnych

dla nas wszystkich czasach, pozostaje mi życzyć Wam dużo zdrowia i pogody ducha. To także dobra okazja, aby przypomnieć hasło. „Seniorze zadbaj o zdrowie, a będziesz cieszyć się jesienią życia”. W dobie pandemii Covid-19, kiedy tygodnie spędzaliście w izolacji, zapewne brakowało Wam spotkań w klubach seniora, z rodziną i przyjaciółmi. Jednak to właśnie Wy, drodzy Se-

niorzy, byliście grupą najbardziej zdyscyplinowaną i odpowiedzialną. Nie ma co ukrywać, że w najtrudniejszym okresie, to Was najczęściej spotykało się w maseczkach ochronnych, a z domów wychodziliście tylko wtedy, gdy naprawdę musieliście. Po okresie wakacji i pełnym rozluźnieniu coraz bardziej realna staje się czwarta fala pandemii. W Polsce zaszczepiło się tylko około

50% Polaków, za mało by osiągnąć odporność populacyjną. W tym miejscu zachęcam wszystkich tych, którzy mogą się zaszczepić, a jeszcze do tej pory tego nie zrobili – zaszczepcie się. Jak wiemy, ci Seniorzy, którzy zaszczepili się już pierwszą i drugą dawką, mają realną szansę na skorzystanie z możliwości zaszczepienia się po raz trzeci. Do tego również gorąco zachęcam.

WSZYSTKIE SESJE RADY MIASTA GDAŃSKA MOŻNA OGLĄDAĆ NA ŻYWO NA WWW.GDANSK.PL. PORZĄDEK SESJI DOSTĘPNY JEST W BIP.

PO CO GDAŃSK ODKUPUJE AKCJE SAUR NEPTUN GDAŃSK?

MIASTO PRZEJMUJE PEŁNĄ KONTROLĘ NAD ZAOPATRZENIEM W WODĘ I ODBIÓR ŚCIEKÓW, PO 30 LATACH DOBIEGA KOŃCA WSPÓŁPRACA MIASTA I GRUPY SAUR – W POŁOWIE WRZEŚNIA ZADEKLAROWAŁA ALEKSANDRA DULKIEWICZ, PREZYDENT GDAŃSKA. PO TYM OŚWIADCZENIU ROZGORZAŁA DYSKUSJA NA TEMAT SENSOWNOŚCI TEGO ROZWIĄZANIA. O TYM, DLACZEGO JEST TO NIEZBĘDNE, ROZMAWIAMY Z PIOTREM GRZELAKIEM, ZASTĘPCĄ PREZYDENTA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.

Dlaczego mamy w spółce Saur Neptun Gdańsk francuskiego udziałowca?

– W 1992 roku, ówczesny prezydent Gdańska Franciszek Jamroz, podpisał umowę utworzenia spółki z francuską grupą SAUR. Miasto wniosło do spółki nieruchomości, natomiast Francuzi – pieniądze.

Powstało miejsko-prywatne przedsiębiorstwo, któremu powierzono na 30 lat dostarczanie wody mieszkańcom. W SNG gmina do dziś ma 49 procent udziałów. Odkupienie 51 procent akcji od francuskiego współwłaściciela, oznacza przejęcie całego majątku SNG oraz wyłączną kontrolę miasta nad usługą dostarczania mieszkańcom Gdańska wody i odbioru ścieków.

Jaka jest kondycja spółki?

– Spółka przez lata współpracowała wspólny majątek. Według bilansu wartość SNG to 122 milionów złotych.

Przecież wodociągi to głównie instalacje doprowadzające wodę, a te są w całości w rękach innej miejskiej spółki GIWK, która jest właścicielem infrastruktury...

– Tylko częściowo. W uproszczeniu. GIWK ma rury i obiekty. Majątek, który służy do ich obsługi, jest własnością SNG. Składają się na to między innymi specjalistyczne wyposażenie, w tym

laboratorium o wartości 18 milionów, samochody serwisowe o wartości ponad 37 milionów, komputery i oprogramowanie do zarządzania siecią o wartości 24 mln złotych, a także centrum działań operacyjnych o wartości 3 milionów złotych. Dodatkową wartość stanowią nieruchomości. Niemniej ważne jak majątek, są wiedza i doświadczenie zespołu 550 fachowców, gdańszczan, którzy zajmują się obsługą źródeł wody, pracą na sieci, regularnymi naprawami, usuwaniem awarii.

Niektórzy mówią, że wszystko to w styczniu 2023 roku „wróci do miasta”...

– Nic z tego nie wróci. Warunkiem jest odkupienie udziałów od Francuzów. Musimy się porozumieć, inaczej te elementy pozostaną w spółce, w której miasto nie ma większości. W styczniu 2023 roku skończy się jedynie kontrakt z miastem, SNG nie będzie mogła dostarczać wodnym mieszkańcom. Jeśli nie podejmiemy działań, będziemy mieli rury i obiekty w jednej spółce, narzędzia do ich obsługi

i niezbędne pozwolenia w drugiej, ale nie będziemy mogli ich używać. Zakończenie kontraktu nie oznacza automatycznego przejścia francuskich udziałów na naszą własność.

Co się stanie po zakończeniu kontraktu?

– Spółka SNG została zawiązana na czas bezterminowy. To znaczy, że nie przestanie istnieć w styczniu 2023 roku. Wtedy zakończy się kontrakt, na mocy którego miasto powierzyło SNG świadczenie usług eksploatacyjnych w sprawie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Jednocześnie zakończy się wówczas umowa dzierżawy infrastruktury pomiędzy SNG a Gdańską Infrastrukturą Wodociągowo-Kanalizacyjną. Oznacza to, że każdy z dwóch udziałowców w styczniu 2023 roku będzie posiadać swój pakiet akcji.

Grupa Saur zostaje ze swoimi udziałami, my ze swoimi. Po wygaśnięciu obu kontraktów pozostanie spółka, która zatrudnia 550 osób i posiada specjalistyczny majątek

BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW TO NASZ PRIORYTET – ROZMOWA Z ZASTĘPCĄ PREZYDENTA, PIOTREM GRZELAKIEM

Fot. Dawid Linkowski

umożliwiający świadczenie usługi eksploatacji sieci wodno-kanalizacyjnej. Żeby zorganizować usługę od nowa, miasto musiałoby powołać inną spółkę: czyli zatrudnić pracowników, wyposażyć ich w sprzęt i niezbędne zasoby. To koszt minimum 120 mln złotych. Decydując się na wykup 51 procent udziałów w SNG, wybraliśmy opcję najbardziej korzystną dla mieszkańców i najtańszą, miasto zaoszczędzi aż 76 mln złotych.

Dlaczego musimy zapłacić 43,7 mln zł?

– To efekt przeprowadzonych negocjacji. Przypomnę, że miasto kupuje 51 procent akcji w spółce, której wartość bilansowa przekracza 122 milionów złotych. Gdyby zastosować proporcję, kwota zakupu powinna wynosić ponad 62 miliony złotych. Gdyby z kolei zastosować wariant alternatywny – który był brany

pod uwagę w przypadku fiaska rozmów, czyli budowę organizacji od zera – należy przyjąć, że minimalna kwota na zorganizowanie nowej spółki to ok. 120 milionów złotych. I to bez pewności zbudowania podobnego zespołu. Postawienie załogi SNG w niepewności jest zwyczajnie nie fair wobec pracowników, którzy latami służyli gdańszczanom.

Opozycja twierdzi, że spółka z Francuzami była błędem.

– Mówimy o 1992 roku. Panowie posłowie i radni, którzy o tym wspominają, byli wtedy w szkole podstawowej. Ja również. To były początki samorządności w Polsce. Okres, w którym gminy nie miały jeszcze ustabilizowanej sytuacji finansowej, a wręcz – było bardzo źle. Brakowało pieniędzy na bieżące regulowanie zobowiązań, a co dopiero na inwestycje. A tych bardzo, ale to bardzo,

nasz system wodno-kanalizacyjny potrzebował. Ledwie 8 proc. wody nadawało się wówczas w Gdańsku do spożycia bez przegotowania. Francuzi mieli wiedzę i pieniądze na realizację niezbędnych inwestycji. Dzięki temu między innymi jesteśmy po tych 30 latach jednym z niewielu polskich, dużych miast, gdzie 100 procent wody nadaje się do picia prosto z kranu i spełnia wszystkie, najwyższe normy, a 50 procent mieszkańców deklaruje spożywanie wody z kranu.

Co by się stało, gdyby miasto nie przejęło udziałów i poczekało do wygaśnięcia umowy?

– Tak jak wspominałem, nic by nie było. Dostawanie. Nie byłoby obsługi sieci, nie pracowałoby laboratorium, a ludzie nie mieliby pracy. Taki scenariusz jest abstrakcyjny.

To przepis na chaos. Jak moglibyśmy dopuścić do braku wody w kranach, czy braku odbioru ścieków? To by była skrajna nieodpowiedzialność, działanie na szkodę mieszkańców, zachwianie bezpieczeństwem miasta! Niemniej, propozycje jednego z posłów, który na siłę próbuje nam wykazać niegospodarność, do tego prowadzi.

Czy po tej zmianie woda będzie droższa? Czy będzie trzeba instalować nowe wodomierze, podpisywać nowe umowy?

– Wariant, który uznajemy za najlepszy, czyli wykup udziałów od Francuzów, dla mieszkańców jest najbardziej bezpieczny, a dla gminy najmniej obciążający finansowo. Oznacza nieprzerwane dostawy i rozliczanie na dotychczasowych zasadach. To bezpieczna dla wszystkich kontynuacja.

RATUSZ ORUŃSKI ZMIENIA SIĘ DLA MIESZKAŃCÓW

CELEM REWITALIZACJI I PRZEBUDOWY RATUSZA JEST PRZED EWYSTYKIM STWORZENIE MIEJSCA DLA PROWADZENIA DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH I KULTURALNYCH DLA LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI. TERMIN ZAKOŃCZENIA REALIZACJI PRZEWIDZANY JEST POD KONIEC 2021 ROKU. JEJ KOSZT TO OKOŁO 5,9 MLN ZŁ.

Fot. Dominik Paszliński

Budynek ma 154 lata. Po gruntownej rewitalizacji będzie w nim m.in. mediateka.

Joanna Bieganowska

– Ratusz Oruński przechodzi metamorfozę, widać już bardzo dużą zmianę. Mam nadzieję, że za pół roku będzie nam dane przywitać tutaj różne organizacje, które będą gospodarzami tego miejsca dla Oruni, dla oruńskiej społeczności. Wierzę, że po rewitalizacji będzie to miejsce tętniące życiem, w którym miło spędzać będą czas zarówno mali, jak i więksi mieszkańcy dzielnicy – powiedziała podczas wizyty prezydent Aleksandra Dulkiewicz.

Budynek z historią

Dawny Oruński Ratusz to budynek zbudowany w stylu neogotyckim, pochodzący z 1867 roku. Ceglana elewację frontową zdobią płaskorzeźby Temidy i Demeter – patronki sprawiedliwości i urodzaju. Budynek do końca II wojny światowej mieścił siedzibę lokalnego magistratu, potem Urzędu Stanu Cywil-

nego, następnie komisariatu Milicji Obywatelskiej i Policji.

Wnętrze przebudowano i dostosowano do potrzeb osób z niepełnościami. Inwestycja uwzględnia przebudowę dachu i budowę antresoli na poddaszu. W ramach prowadzonego projektu wykonano także przebudowę przyłączy do sieci infrastruktury, izolację ścian fundamentowych, przebudowę stropów oraz remont i odbudowę więźby dachowej z dociepleniem. Wymieniono sto-

larkę okienną i drzwiową, a także przeprowadzono niezbędne prace konserwatorskie przy elewacji budynku. Zagospodarowano również teren wokół budynku. Wewnątrz zostanie zamontowane niezbędne wyposażenie.

Dla lokalnej społeczności

W dawnym Ratuszu działać będzie Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej. Przewidziano tam także utworzenie siedziby Rady Dzielnicy Orunia-Św. Wojciech-Lipce.

Mieszkańców Oruni ucieszy fakt, że w tym miejscu powstanie również mediateka. Przy ul. Gościnniej 1 będzie można wypożyczyć nie tylko książki, ale także filmy i płyty. W mediatece zostanie również wydzielona strefa gier konsolowych i planszowych.

Celem rewitalizacji jest wprowadzenie takich zmian na obszarze części miasta, dzięki którym będzie się lepiej żyło, przebywało i pracowało. To także praca z lokalną społecznością. Przykładem takich działań w Gdańsku są te podjęte wspólnie z organizacjami pozarządowymi, które w roli partnerów społecznych, z mieszkańcami porządkują wybrane podwórka w każdej z czterech rewitalizowanych dzielnic. Program Rewitalizacji współfinansowany jest z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020.

Fot. Dominik Paszliński

Pod koniec sierpnia budowę odwiedziła prezydent Aleksandra Dulkiewicz

ZBIERANIE DESZCZÓWKI

- SPOSÓB NA SUSZĘ I POWODZIE W METROPOLIACH

MIASTA UNII METROPOLII POLSKICH ZAANGAŻOWAŁY SIĘ W REALIZACJĘ PROGRAMÓW ZMIERZAJĄCYCH DO ZATRZYMANIA WODY DESZCZOWEJ TAM, GDZIE SPADŁA. TAKIE PROGRAMY PROWADZONE SĄ M.IN. W LUBLINIE, ŁODZI CZY GDAŃSKU. WSZYSTKO Z TROSKI O ŚRODOWISKO I MIESZKAŃCÓW.

Fot. Gdańskie Wody

Ogród deszczowy w Gdańsku znajduje się m.in. na Dolnym Mieście

Rafał Szczepkowski

Polska jest obecnie wśród krajów o najmniejszych zasobach wody w Unii Europejskiej. Dlatego ważne jest, aby w jak największym stopniu retencjonować wodę opadową. Coraz więcej miast i gmin aktywnie włącza się w walkę z suszą realizując finansowane z własnych budżetów programy dofinansowania systemów retencji. Mogą z nich skorzystać zarówno właściciele domów jednorodzinnych, jak i wspólnoty, czy spółdzielnie mieszkaniowe.

Ile deszczu można złapać?

Zbieranie deszczówki i wykorzystywanie jej następnie np. do podlewania przydomowego ogródka jest nie tylko ekologiczne, ale może być też opłacalne. Podczas dziesięciominutowego deszczu z dachu o powierzchni 120 m² można zebrać ok. 180 litrów wody.

Złap deszczówkę w Lublinie

Lubelski Program ochrony zasobów wodnych jest skierowany do osób fizycznych – właścicieli lub osób posiadających inny tytuł prawny do lokali mieszkalnych i nieruchomości położonych w granicach administracyjnych Lublina. W ogłoszonym w 2020 roku naborze, z możliwości ubiegania się o miejską dotację skorzystało 129 mieszkańców.

Mała retencja – sposób na lokalne podtopienia

Zapobieganie zalewaniu miasta podczas gwałtownych ulew może się odbywać m.in. poprzez rozwój małej retencji – czyli spowalnianie spływu wód opadowych w każdym miejscu, gdzie to się da, zwłaszcza na wzniesieniach. Najlepsze jest wpuszczenie deszczówki do ziemi, podlewanie

nią ogródka i trawnika, zamiast kierowania do kanalizacji burzowej.

Deszczowe ogrody w Gdańsku

Gdańsk zaangażował się w walkę z lokalnymi podtopieniami. W przedsięwzięciu realizowanym pod hasłem „Nie zalewaj” chodzi o to, żeby mieszkańcy nie odprowadzali wód na ulicę czy do sąsiada, a zagospodarowali deszczówkę we własnym zakresie. W 2020 roku ogłoszono konkurs „Nie marnuj deszczu”, aby promować dbałość o zasoby wody oraz zagospodarowanie wód deszczowych, a także rozwiązania związane z małą retencją, które pozytywnie wpływają na poprawę jakości przestrzeni miejskiej. Nagrodami były drewniane 300 litrowe beczki do zbierania wody deszczowej. Inną opcją wykorzystywaną w Gdańsku są również zakładane

ogrody deszczowe. Na terenie całego miasta jest około 20 ogrodów deszczowych, które retencjonują i oczyszczają deszczówkę. Samorząd wspiera i zachęca mieszkańców, dofinansowując zakładanie przez nich przydomowych ogrodów deszczowych.

Łódź – jak gąbka

Również realizowana w Łodzi koncepcja miasta – gąbki ma za zadanie z jednej strony przeciwdziałać suszy, a z drugiej chronić przed powodziąmi. W 2021 roku można było wnioskować m.in. o dofinansowanie inwestycji polegających na wykonaniu zbiornika na wody opadowe i roztopowe wraz z instalacją do podłączenia do rynny, systemu bioretencji, nawierzchni przepuszczalnej, systemu nawadniania z wykorzystaniem zgromadzonych wód opadowych i roztopowych.

PIESKI I KOTKI czekają na kochających właścicieli

Adopcje w schronisku „Promyk” odbywają się od poniedziałku do niedzieli w godz. 11.00–16.00. Zwierzęta mogą być adoptowane wyłącznie przez osoby pełnoletnie. Obowiązuje wcześniejsze umawianie wizyt adopcyjnych pod nr tel. 58 522 37 80. Interwencje dotyczące blakających się zwierząt na terenie gdańska realizowane są przez całą dobę.

Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt „Promyk” Gdańsk Kokoszki, ul. Przyrodników 14, tel. 58 522 37 27 www.schroniskopromyk.pl

Warto wiedzieć: Adoptując psa z „Promyka”, masz prawo do jednorazowej darmowej konsultacji behawioralnej ze specjalistą.

Kotka Niunia

WIEK OK. 3 LAT / SZCZEPNIENIA: TAK / STERYLIZACJA: TAK

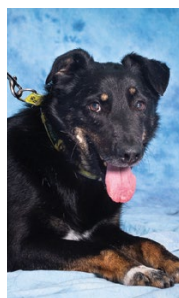
Hej, tu Niunia, miła i kontaktowa koteczka. Lubię głośkanie, co doceniam przyjemnym murmuraniem i dobrze znoszę pielęgnacyjne zabiegi. Lubię stawiać na swoim i jestem dominująca, dlatego dla mojego zdrowia najlepiej będzie, gdy w nowym domu będę jedynaczką. Jeśli szukasz grzecznej, nienachalnej i spokojnej kotki to kandydatką jestem idealną. Wymagań nie mam dużych – wystarczy kawałek kocyka, pełna miska dobrego jedzenia i brak rodzeństwa. Spróbujemy?

Kotka Mamitka

WIEK OK. 8 LAT / SZCZEPNIENIA: TAK / STERYLIZACJA: TAK
ADOPCJA PO KONSULTACJI Z LEK. WET.

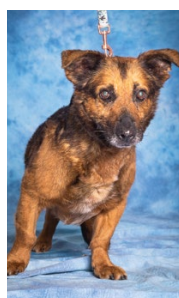
Jestem nieśmiałą kotką, daję się głaskać i brać na ręce, ale nie jestem wylewna. Często słyszę, że jestem piękna i spokojna. A tak naprawdę jestem przerażona i unieruchamia mnie strach. Schronisko nie wpływa na mnie dobrze, zamykam się w sobie i w ciszy marzę o kochającym, bezpiecznym domku. Potrzebuję czasu, żeby zaufać. Szukam miejsca spokojnego i cierpliwego. Domu, który zaakceptuje mój lęk i pomoże mi z nim się uporać. Może to Ty zdobędziesz moje serce?

Piesek Noris

WIEK OK. 7 LAT / WIELKOŚĆ: ŚREDNI / SZCZEPNIENIA: TAK / KASTRACJA: TAK

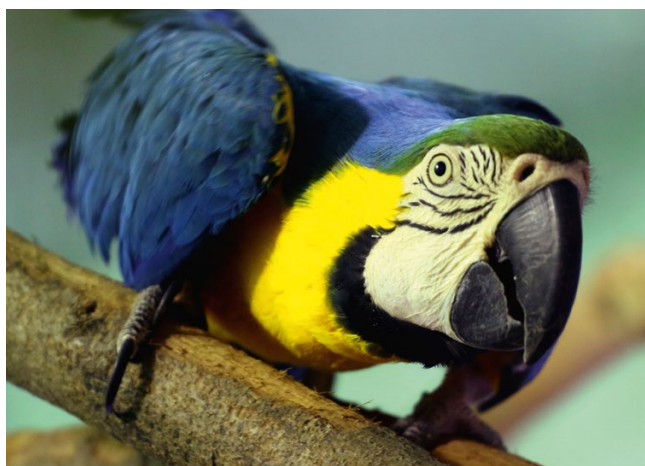
Jestem kontaktowym, wesołym, przytulałym i całującym psem. Chętnie otwieram się na nowych ludzi, ciekawsko zaczepiam, nos wtykam w dłoń w poszukiwaniu smaczków. Do Promyka przyjechałem z Radys, a tam... lepiej nie wspominać. Wciąż boję się nagłych ruchów, głośnych dźwięków i podniesionego głosu. Szybko się uczę, ale na spacerki lepiej zabierać mnie w antyucieczkowych szelkach. Zdarza mi się chomikować rzeczy. Taki ze mnie urwis, ale pozytywny. Poznamy się?

Piesek Filut

WIEK OK. 15 LAT / WIELKOŚĆ: PONIŻEJ ŚREDNIEJ / SZCZEPNIENIA: TAK / KASTRACJA: TAK

Mam swoje lata i doświadczeń dużo, ale wciąż nadzieję na lepsze jutro. W kondycji jestem niezłej i niejedno jeszcze razem możemy przeżyć. Pomimo wieku wciąż lubię spacerki i dzielnie truchtam przy nodze. Dobrze czuję się w pomieszczeniach, zachowuję porządek, jedynie z innymi pieskami bywam na bakier. Mój wymarzony domek to taki z ogródkiem lub na parterze. Wiosen mam niemało, ale wciąż czekam na tę najpiękniejszą. Może najbliższą spędzę u Twojego boku?

For. Sabina Buczyńska

Ubarwienie papug jest zróżnicowane i indywidualne dla każdego gatunku

Kolory lata przez cały rok

WAKACJE JUŻ ZA NAMI, WIELE GATUNKÓW RODZIMYCH PTAKÓW PRZYGOTOWUJE SIĘ DO CO-ROCZNEJ MIGRACJI W CIEPLEJSZE REJONY ŚWIATA. BOCIANY BIAŁE, KTÓRE GNIAZDUJĄ CO ROKU NA DACHU BUDYNKU ADMINISTRACYJNEGO GDAŃSKIEGO ZOO, SĄ JUŻ W DRODZE DO MIEJSC SWOICH ZIMOWISK. A CO Z GATUNKAMI POCHODZĄCYMI Z MIEJSC KOJARZĄCYCH SIĘ Z WAKACYJNYMI DESTYNACJAMI?

Katarzyna Bartosz

Pierwsze na myśl przychodzą papugi! Gatunki zaliczające się do rzędu papugowych zasiedlają prawie wszystkie regiony półkuli południowej, z wyjątkiem Antarktydy. Charakteryzuje je masywny dziób, wydłużona głowa, ruchoma względem czaszki górna szczeka oraz mięsisty język. Jednak to,

co przykuwa najbardziej naszą uwagę i wzbudza zachwyt, to niezwykle barwne u większości gatunków upierzenie.

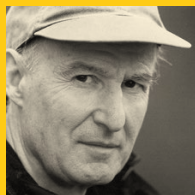
Skąd ta feria barw?

U papug za barwę piór odpowiadają 2 barwniki: eumelanina – od szarości aż po czerń i psitacina – od żółtego po odcienie czerwieni. Barwa niebieska powstaje, gdy eumelanina odbija światło dzięki temu, że znajduje się w specjalnie wykształconych strukturach. Barwa zielona jest widoczna, gdy dodatkowo obecna jest jeszcze psitacina. Barwa biała oznacza, że w piórze nie ma żadnego barwnika.

Najpiękniejsze gatunki

W gdańskim ZOO można podziwiać jedne z najpiękniej upierzonych gatunków takich jak ararauna zwyczajna czy lorysa górską. Te i inne egzotyczne ptaki oraz gady odwiedzać można cały rok w pawilonie obok wybiegu hipopotamów karłowatych.

WSPOMINAMY TYCH, KTÓRZY ODESZLI

Fot. archiwum AWFiS

1 sierpnia zmarł **Sławomir Nowak**, wybitny trener lekkiej atletyki i pracownik Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. Największa gazeta sportowa świata, francuska „L'Equipe”, zaliczyła go do dziesiątki najwybitniejszych w historii tej dyscypliny sportu. Jego podopieczni pobili 14 rekordów świata, 15 rekordów Europy i 39 Polski. Zdobyli trzy medale olimpijskie, 10 medali mistrzostw świata i 13 mistrzostw Europy. Do rekordu świata i mistrzostwa świata w biegu na 800 m doprowadził Wilsona Kipketera.

Fot. Grzegorz Mehring

Nad ranem, 4 sierpnia zmarła **Bogumita Czosnowska**, znakomita aktorka, reżyserka i pedagog. Współkierowała Studium Aktorskim przy Teatrze Wybrzeże. Później skupiła się na pracy reżyserskiej, mając w dorobku 60 przedstawień – w tym dla Państwowej Opery Bałtyckiej. Artystka wielokrotnie nagradzana za pracę, pasję oraz zaangażowanie. Z okazji jubileuszu siedemdziesięciolecia pracy artystycznej w 2014 roku otrzymała nagrodę prezydenta Gdańska. Uhonorowana m.in. Złotym Krzyżem Zastugi i Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”.

Fot. archiwum prywatne

11 sierpnia odszedł na wieczną wartę **Jan Władysław Kisielnicki** ps. „Topór”, harcerz Szarych Szeregów, uczestnik Powstania Warszawskiego, żołnierz Armii Krajowej. Brał udział w akcjach wywiadowczych i dywersyjnych, małym sabotażu, obstawie akcji grup szturmowych AK, w szkoleniu wojskowym i kolportażu prasy podziemnej. W Powstaniu Warszawskim (a miał wtedy 15 lat) był w służbie łączności 135 plutonu AK. Odznaczony Krzyżem Armii Krajowej oraz odznaczeniami związanymi z pracą zawodową: srebrną i złotą odznaką „Zasłużony Pracownik Morza” i Srebrnym Krzyżem Zastugi.

Fot. arch. IMP – PAN

13 sierpnia odszedł prof. **Jerzy Krzyżanowski** – naukowiec i nauczyciel akademicki. Pracował na Politechnice Gdańskiej i jednocześnie w Instytucie Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk (IMP). Prowadził również działalność dydaktyczną. Wykładał w Polsce, a także za granicą – na uniwersytetach w Jugosławii, USA i Niemczech. W latach 1991–1998 był radnym miasta Gdańska z ramienia Unii Wolności. Odznaczony został m.in. w roku 1980 Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i w 1989 Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Fot. Jerzy Pinkas

Ryszard Adamowicz odszedł z piątku na sobotę (27/28 sierpnia) 2021 roku. Miał 93 lata. Choć do Gdańska przyjechał zaraz po wojnie, nigdy nie przestał czuć się obywatelem Wilna, gdzie urodził się i wychował. Do Gdańska przyjechał z rodzicami i bratem, jako kilkunastoletni chłopak. Uczestniczył w odgruzowywaniu i odbudowie zniszczonego miasta. Ryszard Adamowicz ukończył studia ekonomiczne, pracował później do emerytury na stanowisku ekonomisty w banku. Ojciec tragicznie zmarłego Pawła Adamowicza, prezydenta Gdańska oraz Piotra Adamowicza, pośta Koalicji Obywatelskiej.

Fot. Grzegorz Mehring

30 sierpnia zmarł dr hab. **Andrzej Ceynowa**, profesor Uniwersytetu Gdańskiego, rektor UG w latach 2002–2008. Następnie, do września 2016 r. dziekan Wydziału Filologicznego UG. W swojej pracy naukowej i dydaktycznej osiągnął znaczące sukcesy. Był dwukrotnym stypendystą Fundacji Fulbrighta, prorektorem ds. nauki, presem Gdańskiego Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, przewodniczącym Rady Rektorów Województwa Pomorskiego, wiceprzewodniczącym Komisji Edukacji Europejskiej przy ministrze edukacji narodowej. Człowiek renesansu zafascynowany nauką i sztuką.

Oprac. Izabela Kozicka-Prus

INAUGURACJA GDAŃSKICH LEKCJI OBYWATELSKICH W TRAKCIE TYGODNIA DEMOKRACJI

**11 PAŹDZIERNIKA
RUSZA V TYDZIEŃ DE-
MOKRACJI W GDAŃ-
SKU. TEGOROCZNE
ŚWIĘTO DEMOKRACJI
OBFITOWAĆ BĘDZIE
W WIELE CIEKAWYCH
WYDARZEŃ, SKIERO-
WANYCH NIE TYL-
KO DO DOROSŁYCH
GDAŃSZCZAN, ALE
TAKŻE DO NAJMŁOD-
SZYCH ODBIORCÓW.**

Fot. Grzegorz Mehring

**Olga Szelażewicz
Agnieszka Tomasik**

Wydarzenie zainauguruje wprowadzenie projektu pod nazwą Gdańskie Lekcje Obywatelskie. Inicjatywa skierowana jest zarówno do przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Materiały dla nauczycieli zostały przystosowane dla każdego poziomu wiekowego, a prezentowane treści są zgodne z możliwościami intelektualnymi oraz emocjonalnymi dzieci i młodzieży.

Budowanie społeczeństwa obywatelskiego

Gdańskie Lekcje Obywatelskie są tak skonstruowane, aby nauczyciel miał możliwość wplatania różnych wątków związanych z życiem społecznym do cyklu tematów omawianych na godzinach wychowawczych, lekcjach języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie czy przedsiębiorczości.

Tegoroczna edycja Gdańskiego Tygodnia Demokracji adresowana będzie przede wszystkim do przedstawicieli młodego pokolenia

Celem projektu jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego – edukowanie młodzieży na świadomych swoich praw i obowiązków mieszkańców Gdańska. Program jest obecnie pilotażem. W pierwszym etapie trafi do wybranych placówek, w planach jest jednak docelowo wprowadzenie ich do programu skierowanego do wszystkich przedszkolaków i uczniów w Gdańsku.

Kampanie wyborcza w szkołach

Oczywiście nie zaczynamy od zera. W Gdańsku młodzież już teraz praktykuje demokrację. Jednym z jej przejawów jest pionierskie przedsięwzięcie skierowane do uczniów gdańskich szkół samorządowych – powszechna kampania wyborcza: wybory do samorządów uczniowskich oraz głosowania budżetów uczniowskich. Szkoły, które zgłoszą się do projektu, będą

wybierać przedstawicieli do „władz” uczniowskich 11 października. Uczniowie przeprowadzą wcześniej w swoich szkołach kampanie, potem tego samego dnia w każdej szkole pójdą głosować na swoich rówieśników i wybiorą przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego. Następnego dnia nowi uczniowscy samorządowcy spotkają się w Europejskim Centrum Solidarności i wezmą udział w specjalnie dla nich dedykowanych wykładach i warsztatach, z których każdy podejmuje wątek jednego z cyklu lekcji obywatelskich.

Zróżnicowana tematyka

Wśród omawianych zagadnień znajdują się następujące tematy: Ja obywatel: moje, twoje, nasze, Prawo – od Konwencji Praw Dziecka po prawa obywatelskie, Przedsiębiorczość i sprawczość,

W świecie narracji i manipulacji, Mam prawo mówić NIE! Od asertywności do nieposłuszeństwa obywatelskiego, Razem dla dobra innych.

Spotkania będą się odbywały w różnych lokalizacjach – gdańskich przedszkolach i szkołach oraz w Europejskim Centrum Solidarności. Organizatorami wydarzenia są Miasto Gdańsk, ECS, Uniwersytet Gdański oraz Kreatywna Pedagogika.

Fot. Grzegorz Mehring

Tematem przewodnim tegorocznego Tygodnia Demokracji jest edukacja dzieci i młodzieży oraz budowanie społeczeństwa obywatelskiego